

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 183/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α')**

Συνεδρίαση της 30ής Οκτωβρίου 2018

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ευσταθία Τσαούση, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα- Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αγγελική Καστανά, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 148.319/2017 του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής, Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα, Διευθύνση Διενέργειας Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων Πολιτικών, Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων, Τμήμα Α'.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν η εταιρία με την επωνυμία « Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρία» υπάγεται στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται με τον ν. 1256/1982, ή έχει εφαρμογή η με αριθμό Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-94 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία ρητώς εξαιρείται από τις διατάξεις που διέπουν τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημοσίου τομέα και από τις διατάξεις που διέπουν τις εταιρίες που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν στο Δημόσιο.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση διατάξεων που παρατίθενται στο νομοθετικό πλαίσιο της υπόθεσης.

1. Ο Π.Λ. είναι συνταξιούχος του Ελληνικού Δημοσίου από 1-9-2009 . Παράλληλα, απασχολείται και στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Εγνατία οδός Α.Ε.», την οποία η ερωτώσα Υπηρεσία θεωρεί ότι υπάγεται στον δημόσιο τομέα. Για το λόγο αυτό, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Β, υποπαράγραφος Β1 περίπτωση 1β του ν. 4093/2012 (Α'222), προέβη στην περικοπή της σύνταξής του.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση... (Α' 65), ορίζονται τα εξής:

«6. Η αληθινή έννοια της παρ. 1 του άρθρου 9 του νόμου 1232/1982 « για την επαναφορά σε ισχύ, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.Δ. 4352/1964 και άλλες διατάξεις» είναι ότι στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται όλοι οι κρατικοί φορείς ανεξάρτητα από το καθεστώς δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου που τους διέπει ήτοι:

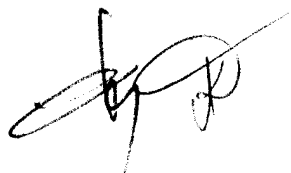
α) οι Κρατικές ή Δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκπροσωπούνται από το νομικό πρόσωπο του Δημοσίου,

β) οι Κρατικοί ή Δημόσιοι Οργανισμοί σαν κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

γ) οι Κρατικές ή Δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις όπως η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, η Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση κλπ.

δ) Τα Κοινωφελή Ιδρύματα του Αστικού Κώδικα που περιήλθαν στο Δημόσιο και χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται απ' αυτό....

ε) οι Τραπεζικές και άλλες ανώνυμες εταιρείες στις οποίες είτε τα κατά τις προηγούμενες περιπτώσεις νομικά πρόσωπα έχουν το σύνολο ή την πλειοψηφία των μετοχών του εταιρικού κεφαλαίου είτε έχουν κρατικό προνόμιο ή κρατική επιχορήγηση, όπως η Τράπεζα Ελλάδος, η Αγροτική Τράπεζα, η Εθνική Τράπεζα, η Κτηματική Τράπεζα, η Εμπορική Τράπεζα, η Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως κ.ά.

στ) τα κρατικά νομικά πρόσωπα που έχουν χαρακτηριστεί από το νόμο ή τα δικαστήρια ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως ο Οργανισμός Συγκοινωνιών Ελλάδος, ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός και που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από οποιοδήποτε των προαναφερομένων νομικών προσώπων.

ζ) Οι θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες των πιο πάνω Νομικών Προσώπων των εδαφίων α' - στ' αυτής της παραγράφου που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από αυτά».

3. Ακολούθως, στις διατάξεις του άρθρου 51 παρ.1 του ν.1892/1990 Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις (Α'101), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

«1. Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο:

α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.

β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης...

γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.

δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία και

ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.»

4. Στις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 περ.α' του ν. 4270/2014 Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις (Α' 143), όπως η περ. α' αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν. 4337/2015(Α' 129), ορίζονται τα εξής:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κάτωθι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

α. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α'314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του».

5. Στις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1,2,3,4 και 19 του ν. 3429/2005 Δημόσιες Επιχειρήσεις Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.) (Α' 314), όπως το άρθρο 19 ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν.3899/2010, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

«1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, ως "δημόσια επιχείρηση" νοείται κάθε ανώνυμη εταιρεία, στην οποία το ελληνικό δημόσιο δύναται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή, λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό της κεφάλαιο ή της χρηματοοικονομικής συμμετοχής του ή των κανόνων που τη διέπουν.

2. Η άσκηση αποφασιστικής επιρροής από το ελληνικό δημόσιο τεκμαίρεται όταν το ελληνικό δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούμενα από το ελληνικό δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό ή άλλες δημόσιες επιχειρήσεις υπό την έννοια του παρόντος νόμου:

α) είναι κύριοι μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική της συνέλευση ή

γ) δύνανται να διορίζουν το ήμισυ πλέον ενός των μελών του διοικητικού της συμβουλίου ή

δ) χρηματοδοτούν την ετήσια δραστηριότητά της σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό.

3. Ως "δημόσια επιχείρηση" νοείται και κάθε ανώνυμη εταιρεία συνδεδεμένη με άλλη δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42 ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

4. Το Κεφάλαιο Α' του νόμου αυτού εφαρμόζεται σε όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες για τις οποίες εφαρμόζεται το Κεφάλαιο Β'».

Άρθρο 19

Εξαιρέσεις

«Από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού εξαιρούνται οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν συσταθεί με βάση το ν. 1955/1991 (ΦΕΚ 112 Α') και την εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παράγραφος 6 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α') και όσες δημόσιες επιχειρήσεις έχουν ήδη τεθεί με ρητή διάταξη νόμου εκτός του, κατά τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εποπτεύοντος Υπουργού δύνανται να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής όλων ή ορισμένων διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του παρόντος νόμου και άλλες δημόσιες επιχειρήσεις».

Εξ άλλου, στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3899/2010 (Α' 212), ορίζονται τα ακόλουθα:

«1.α. Το άρθρο 19 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 19

Κατάργηση εξαιρέσεων,
επέκταση πεδίου εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού, υπάγονται οι δημόσιες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως αν έχουν εξαιρεθεί από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1Β του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α) με εξαίρεση το Ταμείο του ν. 3864/2010 (ΦΕΚ 119 Α) και τις εταιρείες στις οποίες το Δημόσιο αν και πλειοψηφών μέτοχος, δεν ασκεί τη διοίκηση και διαχείρισή τους....

β. Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 19 του ν. 3429/2005, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, καταργούνται».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 6,7 και 11 του ν. 2229/1994 Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 1418/1984 και άλλες διατάξεις (Α'138), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 5

«1...2...3...4...5...6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά

περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ιδρύονται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χωριστά για κάθε μεγάλο έργο ύψους άνω των είκοσι πέντε δισεκατομμυρίων (25.000.000.000) δραχμών με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας. Με τις αποφάσεις αυτές προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο, την πραγματοποίηση του οποίου αναλαμβάνει η εταιρεία και καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης του έργου...

7. Σκοπός των εταιριών αυτών είναι:

α. Η ολική ή μερική μελέτη, κατασκευή, επέκταση, συντήρηση, οργάνωση, εξοπλισμός και εκμετάλλευση κάθε είδους έργου υποδομής, καθώς και η διοίκηση, επίβλεψη και παρακολούθησή τους...

11. Οι εταιρείες λειτουργούν για χάρη του δημόσιου συμφέροντος, είναι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Οι εταιρείες δεν υπάγονται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα ούτε στις διατάξεις που διέπουν εταιρείες που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο.

Οι μετοχές τους ανήκουν αποκλειστικά στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και τον αρμόδιο κατά περίπτωση υπουργό...»

Περαιτέρω, βάσει της παραπάνω εξουσιοδοτικής διάταξης εκδόθηκε η κοινή απόφαση Δ 14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας Οικονομικών και Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ (Β'846, διορ. σφαλμ. Β'886), με την οποία ιδρύθηκε η ανώνυμη εταιρία « Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρία ».

Ειδικότερα ορίζεται:

«1.Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας και επωνυμία «Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρία» που εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ...

2. Σκοπός της Εταιρίας είναι :

α. Η ολική ή μερική μελέτη, κατασκευή, επέκταση, συντήρηση, οργάνωση, εξοπλισμός, εκμετάλλευση, διοίκηση, επίβλεψη και παρακολούθηση του έργου της Εγνατίας οδού που αρχίζει από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, διέρχεται από τη

Θεσσαλονίκη, την Καβάλα, την Αλεξανδρούπολη και φθάνει μέχρι τα σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία, στους Κήπους Έβρου, καθώς και του οδικού δικτύου γενικά το οποίο άμεσα ή έμμεσα εξυπηρετεί το έργο ή συνδέεται με αυτό...

3. Η εταιρία είναι επιχείρηση κοινής ωφέλειας, διέπεται από τις διατάξεις για τις επιχειρήσεις αυτές και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που ορίζονται στο άρθρο 5 του Ν.2229/1994 η Εταιρία δεν υπάγεται στις διατάξεις που διέπουν τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα ούτε στις διατάξεις που διέπουν τις Εταιρίες που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν στο δημόσιο.

4.....»

7. Τέλος, στις διατάξεις του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β1 περ. 1β του ν. 4093/2012 Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016. Επείγοντα μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 (Α'222), ορίζονται τα εξής:

«β. οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (Α' 57), αντικαθίστανται ως εξής:

«14.Οι συντάξεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, γενικά, συμπεριλαμβανομένων όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, οι οποίοι υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65) και λαμβάνουν σύνταξη ή χορηγία, κατά περίπτωση και αποδοχές συγχρόνως, καταβάλλονται μειωμένες κατά 70% με εξαίρεση...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

8. Με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, με το οποίο ερμηνεύτηκε αυθεντικά το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1232/1982, προσδιορίστηκε η έννοια του δημόσιου τομέα, σε αντιδιαστολή αυτού με τον ιδιωτικό τομέα. Ακολούθως, με την παράγραφο 1 του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, επαναοριοθετήθηκε ο δημόσιος τομέας με σκοπό τον περιορισμό του.

Περαιτέρω, με ειδικότερους νόμους και ανάλογα με τους σκοπούς του καθενός, ορίζεται η έννοια του δημόσιου τομέα. Έτσι, για τους σκοπούς του ν. 4270/2014¹ ο δημόσιος τομέας περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.

Από το σύνολο των διατάξεων προκύπτει ότι «δημόσιος τομέας» είναι το ιδιαίτερο καθεστώς που προκύπτει από επί μέρους νομοθετήματα που αφορούν σε περιορισμούς προσήκοντες ή συναφείς προς την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας και αναγόμενους είτε στην πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του, είτε στην απόκτηση και χρήση πόρων προς επίτευξη του δημόσιου σκοπού τον οποίο επιδιώκουν (ΣτΕ Π.Ε 159/1992, ΝΣΚ 108/2012, 336/2008).

9. Από τις διατάξεις του ν. 2229/1994 προκύπτει ότι οι εταιρίες, που ιδρύονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 6 του νόμου αυτού, αποτελούν επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, που λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος και οι μετοχές τους ανήκουν εξ' ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο.

10. Περαιτέρω, από τις διατάξεις του ν. 3429/2005, με τον οποίο ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, διοίκησης και κρατικής εποπτείας των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, προκύπτει ότι στο κεφάλαιο Α' του νόμου υπάγονται καταρχήν όλες οι δημόσιες επιχειρήσεις, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 1, στις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική

¹ που είναι η ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου 2011 σχετική με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών- μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕL 306/41) καθώς και η συστηματική ένταξη σε ενιαίο κείμενο και, κατά περίπτωση η επικαιροποίηση των ισχυουσών αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας και των διατάξεων του δημοσίου λογιστικού

επιρροή λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό τους κεφάλαιο, της χρηματοοικονομικής του συμμετοχής ή λόγω των κανόνων που τις διέπουν.

Και είναι αληθές, ότι με τη διάταξη του άρθρου 19, όπως ίσχυε αρχικά, από το κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005 εξαιρούντο οι ανώνυμες εταιρίες που είχαν συσταθεί με βάση το ν. 1955/1991 και την εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 6 του ν. 2229/1994 και όσες δημόσιες επιχειρήσεις είχαν ήδη τεθεί με ρητή διάταξη νόμου εκτός του, κατά τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Στη συνέχεια όμως, με το ν. 3899/2010 επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις στο ν. 3429/2005, προκειμένου, όπως προκύπτει από την αιτιολογική του έκθεση, να αντιμετωπισθεί η πρωτοφανής οικονομική και δημοσιονομική κρίση της χώρας και να ληφθούν κατεπείγοντα μέτρα για την δημοσιονομική προσαρμογή, τη μείωση των λειτουργικών δαπανών, τον εξορθολογισμό στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την αναδιάρθρωση των φορέων και επιχειρήσεων που, είτε επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, είτε ανήκουν και ελέγχονται μετοχικά από το Ελληνικό Δημόσιο. Στο πλαίσιο αυτό, η εξυγίανση και ανάπτυξη των ΔΕΚΟ αποτέλεσε σημαντική προτεραιότητα για την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος, που στοχεύει στη συγκράτηση των δαπανών, στην ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης, στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το Κράτος.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3899/2010, κατά την αιτιολογική έκθεση του νόμου, επαναπροσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου Α' του ν.3429/2005. Με την αντικατάσταση του άρθρου 19 του νόμου αυτού καταργήθηκαν όλες οι εξαιρέσεις που ίσχυσαν, είτε με ειδικές διατάξεις, είτε με κοινές υπουργικές αποφάσεις, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάσταση του, ώστε στο πεδίο εφαρμογής του να υπάγονται όλες οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που πληρούν τα κριτήρια του κεφαλαίου Α'. (ΟΛ Ν.Σ.Κ.297/2017).

11. Εν προκειμένω, η εταιρία «Εγνατία Οδός Α.Ε.», ιδρύθηκε με την με αριθμό Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 6 του ν. 2229/1994, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού

δικαίου, με την μορφή ανώνυμης εταιρίας, που εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Περαιτέρω, στην ίδια κ.υ.α.. ορίζεται ότι η εταιρία είναι επιχείρηση κοινής ωφέλειας και δεν υπάγεται στις διατάξεις που διέπουν τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ούτε στις διατάξεις που διέπουν τις εταιρίες που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν στο Δημόσιο.

Με τις διατάξεις, του άρθρου 1 του ν. 3899/2010 επεκτάθηκε το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου Α΄ του ν. 3899/2010, στο οποίο υπάγονται πλέον όλες οι εταιρίες οι οποίες είχαν εξαιρεθεί, είτε με ειδικές διατάξεις, είτε με υπουργικές αποφάσεις, είτε με ειδικές διατάξεις στο καταστατικό τους. Επομένως, με την εν λόγω διάταξη καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 11 του ν. 2294/1994 και η ρύθμιση της άνω κ.υ.α. και πλέον η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» υπάγεται στο κεφάλαιο Α΄ του ν. 3429/2005, δεδομένου, άλλωστε, ότι πληροί τα κριτήρια αυτού, αφού το σύνολο των μετοχών της ανήκει στο Δημόσιο (ad hoc Ολ ΣτΕ 3374/2015).

Απάντηση:

12. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία « Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρία», επιχείρηση κοινής ωφέλειας, που λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, υπάγεται στις διατάξεις που διέπουν τις επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, καθόσον με το άρθρο 19 του ν. 3429/2005, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3899/2010, καταργήθηκε η εξαίρεση υπαγωγής της σ' αυτόν.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ 7-11-2018

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αγγελική Καστανά
Νομική Σύμβουλος του Κράτους